

Durmuş Hocaođlu

Medya, İktidar ve Sağ

Son Çağrı., 15 Mayıs 1997, Perşembe., s.05

Durmuş Hocaođlu, *Son Çağrı* Yazıları Sıra No: 19

NOT:

Bu yazım, *Son Çağrı* 'daki son yazımdır.

SON CAGRI

Hemen-hemen her ÷lkede, Medya, yani yazılı ve görünt÷lü basın ile siyasî iktidarlar arasında zaman-zaman bazı meseleler zuhur eder. Bu, bir bakıma tabiî bir vakiydir. Medya, iktidarların denetimi için en etkili enstrümanların başında gelmektedir. Türkiye’de ise bu mesele, kendine has sistematik bir karakter taşımakta, bu “kendine has” olma keyfiyeti özellikle Sağ ve hele Sağ İktidarlar söz konusu olduğu zaman çok daha ilginç bir hal almaktadır. Yani konuyu daha basite ve somuta indirgeyecek olursak, Sağ iktidarlar söz konusu olduğunda, **“Medya ile siyasî iktidarlar arasında mesele”**, Türkiye’de **“Medya ile Sağ siyasî iktidarlar arasında mücadele”** şekline dönüşmektedir diyebiliriz.

Sağ iktidarlar ile Medya arasındaki “mesele”, veya, “mücadele”, ana hatlarıyla, iki ana sebebe indirgenebilir: Sağ’ın Medya’daki yetersizliği ve İktidar Mücadelesi.

1: Sağ siyasî iktidarların taban kitesinin, yani “Sağ Taban”ın baskın karakteri “taşralılık” ve “köylülük”tür. Bu hal, Türk Sağı’nın hâlâ en büyük, en sistematik, en temelli problemlerinden - hattâ baş belâlarından - birisi, birçok bakımdan da birincisi konumundadır. Dikkat edilecek olursa, Sağ’ın bir kesiminde birtakım ciddi “aydınlar”, “modern” kavramını bir “küfür” gibi algılamakta, “demokrasi”nin “çağımızın en büyük yutturmacası” olduğunu âlimâne izah etmek üzere tonlarca kâğıt tüketmektedirler. Bir kısım muhterem zevat ise daha da ileri giderek, TV’ye savaş açmaktadır. Dikkat edilmesini rica ederim: Şu TV veya bu TV değil, doğrudan doğruya “televizyon”, hani şu cam ekranda görüntü ve ses veren âlet, çağdaş bir küfür sebebi gibi addedilmekte ve reddedilmektedir.

Bu durumda, “taşralı/köylü” bir kitlenin, tabiatı icabı, Medya’dan uzak duracağı kendiliğinden anlaşılır bir husustur. Bu ise, Türkiye’de Sağ’ın her nevinin Medya dünyasında zayıf ve etkisiz kalması neticesini hasıl etmiştir ve bu halin yakın bir zamanda değişebileceğini ümit etmek de saflık ve hamlık olur. Yani, Sağ Taban, güçlü ve müessir bir “medya pazarı” yaratamamaktadır ve uzunca bir müddet daha da yaratamamaya devam edecektir.

Buna karşılık, şurası açık bir gerçektir ki, ÷lkemizde, entellektüel/medyatik dünyanın hemen her kesiminde çok baskın ve belirgin bir Sol hâkimiyeti vardır. Meselâ en büyük ve etkili gazeteler, dergiler, TV’ler, kitabevleri, tiyatrolar, sivil kuruluşlar v.b.,

Sağ'da değil Sol'dadır. Yine meselâ, Türkiye'deki yazı ve konuşma dili, gündem, ezici bir çoğunlukla hep Sol tarafından tayin edilir.

Bu hal, bizzat Sol entellektüellerin bireysel yeteneklerinin bir ürünü değildir. Hattâ tam aksine, sol entellektüellerin bireysel bakımdan - zahirî görüntülerinin aksine - genellikle, çok sığ, çok dar ufuklu, vizyonsuz, çok basit şablonlara sıkışmış olduklarını söyleyebiliriz. O halde, bunun başka bir sebebi olması iktiza eder. Bu sebep, yani Sol'un medyatik/entellektüel gücünün asıl sebebi, Sol Taban'ın "medyatik" olmasıdır. Medyatik olan Sol Taban, büyük bir "medya pazarı" yaratmaktadır ki işte bu pazar, Sağ'ın yetersizliğinin tabii ve kaçınılmaz bir sonucu olarak, Türkiye'nin hemen-hemen tek medyası halini almaktadır.

2: Sağ siyasî iktidarlar ile Medya arasındaki problemlerin analizi bu çerçevede daha net yapılabilir. Şöyle ki: Sol felsefede "Halk", gerçek ve somut bir halk değil, sanal ve soyut bir halktır. Sol felsefe indinde "siyasî iktidar", Halk'a hizmet etme değil hükmetme, Halk'ı şekillendirme erki anlamına gelmektedir. Bunun içindir ki Sol, Türkiye'de dilinden hiç düşürmediği "Halk"tan, yani gerçek ve somut halktan, iktidar vizesi alamamaktadır. 1950'den bu yana geçen yarım asırlık süre zarfında görülmüştür ki, Türk Halkı, kendisine hizmet etme yerine hükmetmeyi, kendisini, iradesi dışında formatlamayı siyasî şar edinen Türk Solu'nu ebediyen muhalefete mahkûm etmiştir. Bu durumda, Sol, iktidara ulaşmak için Halk'ın siyasî taleplerinin taşıyıcısı olmak yerine, kendi "değişmez kesin doğru" idelerini ve ideolojilerini Halk'a dikte ettirmenin bedeli, ağır bir faturası olarak Halk tarafından ebedî olarak muhalefete mahkûm edilmenin rövanşını başka yollardan alabilmek, diğer bir deyimle, Halk'tan alamadığı iktidar yetkisini Halk'ın dışındaki mercilerden alabilmek için, elindeki bütün imkânları seferber etmektedir ki bunların en başında da kendisinin doğal müttefiki olan Sol Medya gelmektedir.

Bu sebeple, Türkiye'de **Sağ İktidarlar** ile **Sol Medya** arasında ilişkiler, anlam ve içerik itibarıyla, normal bir demokratik ülkedeki medya-iktidar ilişkilerinin çok ötesine geçmekte ve bir **siyasî iktidar mücadelesi** haline dönüşmektedir.

Meseleyi bu şekilde ortaya koyunca, buradan şu sonucun çıkmasını da tabii ve zorunlu karşılamak gerekecektir: Türkiye'deki Sağ İktidar-Medya gerginliği, arızî ve geçici değil bünyesel, sistematik ve bu sebeple de kalıcıdır. Bu keyfiyet, bu gerginlik, bundan önce de böyle idi, bundan sonra da böyle olmaya devam edecektir. Bu ise, bir yandan Sağ Taban'ı, yani Türk Halkı'nın ezici çoğunluğunu ve diğer yandan da Sağ siyasî partileri ve iktidarları çok bunaltmakta ve zaman-zaman da dengesizliklere sürüklemektedir.

Kısaca, mesele, Medyasız Sağ İktidar ile İktidarsız Medyalı Sol arasındaki iktidar mücadelesidir.

